

**Előfizetési árak:**  
 helyben, vagy postán küldve:  
 Évesre 10 ft — kr.  
 Félévre 5 — „  
 Negyedévre 2 — „ 50.  
 Egy óra 1 — „  
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmint küldendő.

**Előzetes helyben:**  
 Feltölti K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatt).

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

**Hirdetési díj:**  
 Nagy hasábnál felül sorolt 5 kr. Nagyon terjedelmes és többszöri hirdetések alkalmán a hirdetés díjára az arányos díjat kell megfizetni minden külön bejegyzésért 30 kr.  
 Hirdetést vagy reklámtól megkülönböztető jelöléssel 50 kr.  
 Nyitási költségek minden hirdetésre 30 krajczár.  
 Hirdetések felvételének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.  
 Kéziratok nem adatkívassza.

## Az embernevelők.

(V) Hajdani jó Hózsás próféta mondta: »Elvész a nép, mely tudomány nélkül való.« Soha ember ennél igazabb próféciát nem jelentett ki! De, minthogy a nagy igazságok csak nagy nehézségekkel valósíthatók meg, ezzel is úgy van a világ, hogy törekedik utána, vágyik rá, de csak nagyon kevesen érik el s azok is csupán félig-meddig.

Mi dolog is az, hogy a gazdag ember fősenyebb; hogy akinek sok van: nehezebben ad belőle, mint az, akinek kevesebb jutott ki a földi javakból? Ez a körülmény eddigelé inkább az anyagi világban jelentkezett; utabban, mintha a szellemi világot is el akarná lepni!

Sok helyen és sokszor tapasztalom, hogy az újabbkori tanárok, nem annyira tanítók, mint inkább kikerdező iskolamesterek, nem a gyermek észéhez leereszkedő, nyájasan magyarázgató, jóízű nevelőt látom a katedrában, hanem a haragos szemöldökű, nagyképu hányaveti embert; a tudóst játszó doktort, a katonakaplár szigorúságot torzított urát, ki csak kérdez, követel, szid, büntet és lecsökkenti a gyereket.

Az igaz, hogy az embernevelés nagyon nehéz tudomány. Az, aki jó embernevelő, minden tiszteletra és minden jutalomra érdemes. Ha egy állatszeliadó fáradsága eredményt az általa kitanított állatokon bemutatja: taps és sok más jutalom éri munkájáért. Ismerjük be, hogy a tanítót, az embernevelőt ma még kevesen tartják a világban. Amde ez nem ok sem arra, hogy valaki kötelességét ne teljesítse; sem arra, hogy akár immel-ammal, akár duzzogással lelkiismeretlenül teljesítse, ha e pályára lépett.

Hosszantartó viták folytak és folynak afelett: alkalmazandó-e a testi fenyték, vagy sem az embernevelésnél. A dolog annyiban eldőlt, hogy a törvény annak alkalmazását tiltja; de a gyakorlatban aztán egész másként van. Akad embernevelő, aki egy jó pontot, egy oldalba rugást, egy botütést most sem mulaszt el ki-kiszolgálatni a nebulóknak, sőt van tanár, aki úgy magyarázza a törvényt, hogy csakis az iskolában, a tanuló-társak előtt nem kell a testi fenytéket alkalmazni; négyzetekről azonban fel lehet és fel kell fenekelni a fiút amugy istenesen!

Magam részéről még azt is rossz, gonosz embernek tartom, aki a kutyát, vagy általában bármilyen állatot üt, ver, kinoz. Az a tanár pedig, aki úgy akarja a tanulást megkedveltetni s a tudást kieroszakolni, hogy verekedik: az, hogy egyebet ne mondjak róla, inkorrekt, inhumánus ember, ki hatalmával visszaélve, a célon túl lő.

Quem dii odere, paedagogum fecere. Ez is egy régi és jellemző mondás. Ha jól akarjuk visszaadni, körülbelül így kell lefordítanunk: Megverte az Isten, kit tanítóvá tett. Bizony a tanítónak nehéz sorja van. Ha jámbor ember: baj, mert lágyággal vádolják; ha mérges: akkor idegesnek, durvának híresztelik; ha felesleges és családja van: azokkal tölti el a drága időt, nem gondol a kötelessége teljesítésével; ha nőlen: ezért éri megszólítás. Szóval baj az állapota mindenképen. Ezer meg ezer szem bírálja, ezer meg ezer szempontból. A tanárral szemben az a világ kívánsága, hogy lehetőleg hibátlan s testre és lélekre előkelő legyen. No már pedig ez tulság; mert ember hiba nélkül nincs.

A hibák legkirívóbbak és legrosszabb következményekkel járnak az ember

nevelőben; ha indulatainak nem parancsol: kinevetik, rákapnak. Jaj pedig annak a tanárnak, akit a tanítványok hibában találunk! Vége sikereinek, hiábavaló minden vergődése. Indulatosan, izgattottan, étel-, italtól nagyon megfelve, felesége, vagy gyermeke által felingerelve, adósságtól vagy másnemű mélyebb gondtól zaklatva, sohasem kellene lenni egy tanítónak sem. Mindez ferdévé, inkorrektté, sokszor nevetségessé tesz, számközü gunyolódást kelt. A tanítványok kedélye olyan, mint a csapongó szellő, mely a felkapott levelet hol magasra tolja, hol a földre dobja és keresztül szalad felette...

Ismerem egy embernevelőt, aki azzal töltötte el az iskolában az időt, hogy kiszólitotta a nagy gimnázista fiút s elkezdte bírálgatni szemét, száját; a csizmát, a ruhát rajta; a borzas haj, a mosdatlan nyak mind megjegyzésnek, gunyolásként tárgya volt s ezek felett a tanár és tanítvány között olyan diskuralás fejlődött ki, hogy egy egész óra eltelt vele és felelésre nem került a sor. Bezzeg rákaptak ám a gyerekek erre; ha így is lehet járni egy órát: nem akartak többé rendesen öltözködni; sőt tüntettek azzal, hogy öltözködési szabályok felett vitába keveredjenek tanítójukkal. Egy másik, újságot szokott olvasgatni a tanítási óra alatt. A fiúk tele rakták minden óra elején a katedrát különböző friss hírlappal. És tervök rendszerint sikerült, a hírlap-moly tanár mire áttörtetett az újsághasabokon, csengették az órát. De ki tudná elsorolni azokat a diák-furfangokat, amelyekkel a muzsafiak a gyenge tanítót lefozni, kijátszani akarják is, tudják is?!

Mindezeket jó most felemlegetni a vakáció végén, mikor ide, ami metropolisunkba, annyi jeles, annyi előkelő embernevelő jön össze, hogy elmélkedjenek a világ legnagyobb problémájáról: az embernevelés fejlesztésének dicső kérdéséről.

Ennek a néhány futó sornak az akar veleje lenni, hogy szebb és odaadóbb tanítási modort honosítsunk meg. A gyermekekkel legyünk gyermekké, az ifjával ifjúvá; csak így férhetünk igazán szívéhez és értelméhez. Együtt tanulni, együtt mulatni, együtt élni kell, a lehetőségig azokkal, akik reánk bizattak. Egy szívélyes baráti szó, többet ér ezer zsarnoki parancsnál.

Aki egy gyermeket magához akar felemelni, le kell érte hajolnia. A ki egy növényt helyesen akar felemelni, a gyökerét kell annak főleg táplálni és óvnia. Az embernevelés szolgáinak, hanem is tökéleteseknek, de másoknál kiválóbbaknak, alkalmasabbaknak kellene lennie. Ugy legyen!

## BELFÖLD.

**Képviselői beszámoló** Ugron Gábor Szatmáron, Meskó László Bekesen, Sina Ferencz pedig Dorozsman vasárnap tartotta beszámoló beszédét. Mindhárom képviselőt nagy ovációkkal fogadták választóik.

**A hercegprímás a miniszterelnöknél.** Vasárnap hercegprímás hétfőn meglátogatta Weserie miniszterelnököt, kinél hosszasan időzött.

**Ezüstérmek beszerzése.** Felhivatalosan jelentik, hogy Budapest a központi állampénztárnál és a vasműben levő állampénztár, továbbá a zagrabi állampénztár és az adópénztárak közül az országban mindazok, a melyek különben is váltópénztárak, mindig el vannak látva kellő mennyiségű ezüstpénzzel, hogy minden nehézség nélkül bárkinek kívánságára határtalan mennyiségű papírpénz ellenében ezüstermeket kiszolgáltathassanak.

**Az országos díjnokgyűlés** Budapestben befejezte tanácskozásait. Szilágyi elnök az alakítandó országos díjok nyugdíjintézet

dolgot terjesztette elő. A főbb elvek a következők: Az intézet az alapításhoz 8 százaléknak befizetése mellett alakul. A nyugdíjintézetbe a tisztviselő is be lenne vonandó. Egyik legfőbb cél az, hogy a nyugdíjintézet tagjainak olcsó kölcsönt adjanak házipétes céljára. A nyugdíjintézetet egyet képezze, de külön kezelettel, a segélyző-intézet, a melyet három osztályzatban lehetne igénybe venni; az első (legalsóbb) osztálybeliek havonta 50 krt fizetnének be, a második osztálybeliek 1 frt, a 3-ik osztálybeliek 1 frt 50 krt. Halalozás esetén a család 50—250 s illetőleg 500 frt segélyt kap. Egyéb folyó ügyek elintézése után az ülés véget ért.

## KÜLFÖLD.

**A fogoly Stambul.** Stambulov panaszt emelt a fejedelemmel, hogy hazát este 10 óráról hajnalig zsandárok veszik körül, a kik senkit sem bocsátanak sem ki, sem be. A rendőrség ezen intézkedést azzal indokolja, hogy csakis így kerülhetek el a Stambulov ellen irányzott tüntetések és esetleges merényletek.

**Casario temetése.** Az elnök-gyilkos Casario temetése — tudvalevőleg — a kivégzés után, gyorsan és titokban ment végbe. A holttestet beletették egy kosárba, föllettek a szekerre s a csendőrök kíséretében elvitták a Culliotiere-temetőbe. A 11-ik négyzetben, a fal mellett ástak sirt. Midőn föl-bontották a kosarat, előtűnt a fűrészporsó kosárban Casario teste. Feje lábainál feküdt. Az arca sápadt, majdnem zöb volt; a szemek csukottak. A nyak metszése egészen tiszta volt, a fejet épen a fültől alatt szelte le a kard. A bőr a torkán meg volt horzsolva, mert Casario nem akarta a nyilába tolni, erőszakkal kellett belenyomni. Egy fenyekeporosba tették a testet, a fejet a labak közé s a sírások gyorsan elföldeltek. 5 óra 35 perczkor minden be volt fejezve.

**Az orosz-bolgár kibékülés.** A »Novoje Vremja« szerinti a küldöttség, melyet a szobranje annak idején Pétervárra fog meleseníteni, mindössze három tagból. Klement metropolit, Geschow (Sofia) és Papisogh (Kasaulyk) fog allani. A nemet konzulátus közvetítésével már is megtörténnek a kellő előkészítő lépések a küldöttség látogatásának bejelentésére.

## A h-nánási gimnázium.

(Levél a »Debreczeni« f. szerkesztőjéhez.)

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!  
 Becses lapjának folyó évi augusztus 9-iki (225) számában, melyet tölem nem függök okok miatt kissé későn kaphattam kezeim közé, »Kedélyes Gimnázium« cím alatt egy újlat-szikk — rossz kedélyű édes apa városunkat, egyik házunkat, iskolánkat és ez utóbbinak fenartó testületét egész »Magyarország« előtt porba kívánja rántani; mert hát, a mint ő állítja, iskolánk »már évtizedek óta siralmas körülmények között van s ma már odáig jutott, hogy megmentésére föl kell hívunk a közoktatásügyi miniszter figyelmét.« — Aztán, hogy ezt a kissé merész állítást valamiképen igazolja, a valótlan egy-egy kis igazsággal is tarkázva, annyi rosszat ír felőlünk, hogy még a mélyen tisztelt szerkesztőség is megokolta és a 3-ik kitékezésnek — »mint levelezők írja« — kifejezése után ítéve valószínűleg csak megnyirbalva adta ki ezt az igazán szeredeti tudósítást. Fajdalom, így is annyiféretés és esetleg rosszra is magyarázható homályos adat van benne, hogy intézetünk jó hírre és a szoros tárgylagos igazság érdekében kötelességemnek tartom e helyreigazítót, illetőleg fölvilágosító sorok szives közzétételére kérni fel a m. t. szerkesztő urat s egyzersmind mindazon szerkesztőségeket, a melyek ama »kedélyes« cikket a maga tejjességében avagy csak kivonatban is lapjaikba átvették.\* És most térjünk a valótlan vádakra.

Legelőbb is »a tanárcsapat a csekély fizetés miatti váltakozását« egyszerien a »fenartó testület indolentiájával« hozza kapcsolatba a tudósító ur és egy árva szóval sem említi az egyedül igaz okot, a már csaknem közmondásos, kálmínista szegénységet. Mi ez!? — Kérdhetném és is tőle Kleofással: »Csak te vagy-e jó vévevény Jeruzsálemben« (Luk. 24. 18.)! Vagy tén nem is hit sor s o s u n k a t. »levelező« ur? Akkor is tudhatna a történelem könyveiből vagy mint érdekelte édes »apa« legalább a saját kedves fiádtól, hogy a mi protestáns egyházunk is majdnem ugy járt, mint az az egykori későn születésű mi a »Magyarország«-ból vettük át, jó hiszemleg, a neheztelt cikket. Szerk.

letett leány, a kinek az édes néje mind elvitte a jó anya nélkülözhető munkáját és kinccseit, mint hogy bár nem minden erőltetés nélkül (a Gellért hegy is tanu reá!) az akkori jószágigazgatók és befolyásos nagy bácsik kedve szerint egy idegen hatalmasság neje lett; s így a mi egyházunknak, — e később született leánynak, minthogy saját szíve sugallatát követve vélegényét a csaknem mindenható jószágigazgatók és nagybácsik ellenére választá, a sok atkon, üldözés és büntetésen kívül bizony kevés, szinte semmi anyagi örökség sem jutott. Pedig e közös édes anyát azért csak úgy tudta szeretni, mint az a kegyelt dus néne; sőt a mig ez egyszer-másszor szeszélyes volt, a közös anya érdekét is cserben hagyta s kész volt, legalább az ő főfő képviselői után itélve, néha még a dakórománokkal is egy ösvényre lépni holmi »római ezement«-ért; adig ez a majdnem kitagadott és mellőzött kisebb leány jó s bal-orban mindig hű maradt a szülőjéhez, s a jánk a »Hazádnak rendületlenül«-el kész volt még a maga kis vagyonkáját is bármely perczben a hon oltárára föltenni.

No, de nem történetet írok most; sőt örömmel vallom be, hogy ha e testvér leányok között ma napiság is nemleg tán megvan az a régi különbség: de azért a két fele unokák nagyobb része, java-része kezét fogva, vállat vetve segítik és támogatják mindennemű bajjaiban ezt az édes, ezt a soha meg nem haló jó nagyanyát, a hazát.

Igen, ez a kétségbe vonhatatlan, de megrovást tán nem érdemlő szegénység az oka egyedül a csekély tanári fizetésnek, tehát annak is, hogy az »encziklopédikus« 3 tanár, vagy »ugynevezett tanító« egészen a nyolcvannas évekig nem is 800 frt — mint tudósítónk tévesen állítja — hanem csak 650 frt fizetéssel volt egyenként alkalmasa — Amde azért helyüket megallották emberül és nemcsak hogy nem hagyták »elzüllesnek« indult az iskolát, hanem az igazi »egyéni önzet«-tálal is sarkalva. sok derék, hogy ne mondjam oszlopembert is neveltek a mi édes hazának. Az igaz, hogy akkor még a többi testvériskolák is csak oly szerény »kávínista« fizetést tudtak adni az ő lelkes tanáraiknak: s ha most a legtöbb e téren már megelőzött, azt sok helyütt a külsegy is okozta. De hát így pompásabb az összemérés, hogy ott ellhaltatjuk a mi van: — az államsegélyt; itt meg kikáltjuk a mi nincs: — az indolenciát. Mert, hogy a mi egyházunk 13—14 ezer lélekből álló népessége »a jobb« erőfeszítése dacára sem tud 1200 frtnál több fizetést adni most a tanáraiknak, ezt többek közt az is kimentheti tán, hogy egyházunk észszeruen alól kezdte a kulturális építést és 15 rendes nép-tanítójának (a 2 segéd tanító 400—400 frjtát itt most ki sem emelve) 600—700, sőt az idősebbeknek 800 frtot is megközelítő javadalmat biztosít minden költség nélkül. Ez ez nem kis teher a mi uysis sokszor deficiztetül küzdő egyházunk pénztárának. Amde ezt tudósító ur észre sem veszi, mert ő minden áron csak támadni akarja egyházunkat. Következőleg a világ minden kincséért sem említené meg, hogy népiskoláink talán az egész országban, de legalább vidékünkön, mindenestre a legelső sorába emelkedtek már.

A mi a pipaszó mellett tartott előadásokat illeti, lehet, hogy valamelyik tanár csakugyan elkövette e menthetlen nagy hibát; de hisz ezt tán egy kis jóindulatu figyelmeztetés itt helyt is lehetne orvosolni és nem kellett volna e vádat így általánosságban oda-dobva országszerte kompromittálni iskoláink egész tanárcsapatát, főleg midőn tudósító is beismeri, hogy legalább az utóbbi időben, derék tanáraink mindent elkövettek, hogy az iskola szellemét a középiskolai magaslatra emeljék és »elismerésben részesültek mind az egyházi, mind a királyi főigazgatók részéről.« Mar most hogy néz ki egymás mellett ez a két elterő állítás?

Tantermeink különben, — megnézheti akármikor, — ha nem is nagyon, de a mi körülményeinknek teljesen megfelelő s czelszerű helyiségek.

Azonban az sem való, hogy az 1891/92-iki »derek tanárcsapat« »jött-menteknek« stb. gunyolva volna a közönség egyrésze és hogy közülök 3-at épen ezért »az egyéni önzet«-vitt volna csak innen máshova. Hiszen, ha minden itt működő, de máshol született férfit jött-ment névvel illetnének s üldözésnek a benszülött névvel akármikor, akkor a lelkes, tanári, tanítói, orvosi és járásbírósi stb. tisztviselők legnagyobb részét rég elvitte volna innen »az egyéni önzet«. Nem, nem ez vitte el ama derek tanárokat.





szédet mondott a műveltségnek az államra való jelentőségéről mely általános feltűnést kellett. A közoktatási miniszterium a női egyetem alapításával egyben elrendelte a moszkvai erdészeti akadémiának újra való megnyitását, melyet éveken ezelőtől elofordult diákzavargások miatt zártak be. Ezenben olyan rendelkezést is becsatolt ki a miniszterium, melynek tanulóira súlyos csapás lesz, — nevezetesen elrendelte, hogy nős tanulókat ne vegyenek fel többé az orosz egyetemre.

**Riadalom a lánchídon.** Az a ropant embertömeg, mely Szent-István napján reggel a körmenet után Budáról Pestre ment át, majdnem óriási katasztrófát okozott. — Az emberek ugyanis százával törték át a lánchídon felülirótt rendőri kordont, úgy, hogy pár perc alatt az egész híd hosszában roskadásig tele volt emberrel. Egyszerre csak a híd elkezdett hímódni, még pedig olyan erősen, hogy az óriási lánchezemek eszkorogtak bele. A rémület leráthatalan volt. Az emberek fejvesztve, egymás hátán keresztül akartak mihamarabb periót érni. — Ez természetesen még erősebb mozgásba hozta a hidat. Vegre kiüritették és elzárták a hidat s csak akkor nyitották meg újra, a mikor az elhívott hidmérnökök konstataáltak, hogy a hídnak nincsen semmi baja.

**A gyöngyösi bomba.** A gyöngyösi képviselő-testületet ugyancsak megrémítette egy saját költő anarchista. Eppen tanácskoztak a város jelére fölött, mikor az egyik ablakon át nagy csörömpölve hullott be valami a terembe. A képviselők mind felugrák s valaki elkiáltotta:

— Bomba!  
A teremben voltak egymás hátán rohantak ki. Azonban akadt egy bátor ember, a ki szeme köze nézett a bombának, — mely nem volt más, mint egy jól kifejlett — krumpli. A gyöngyösi anarchistát még nem sikerült elcipni.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**  
Felelőszerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna**  
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**  
(Szerkesztőség és kiadóhivatal Főter 1828.)

**Felhuzógépek** Wertheim F. és Társa  
és kir. udvari szállítók.  
Első oszt. cs. k. szab.  
minden alakban pénzszekrény és felhuzó-géppára, WIEN.  
Képes arjegyzékek ingyen. IV., Louisegasse Nr. 6

**SZABÓ LAJOS**  
vinczellér képezdei igazgató  
**TARCSAL, TOKAJ és UJ-LÉTAI**  
szőlő telepeinek  
**CSEMEGE SZŐLLŐ**  
TERMÉSÉT MEGVETTEM.  
Mai naptól kezdve bármily mennyiségben szállíthatom kilonként **40 krajczárjával.**  
Tisztelettel:  
**Leidenfrost Ármin.**

**Máriaczei gyomor-csepp**  
kiválóan előnyös hatású, felülmulthatatlan s általánosan ismert házi- és népszerű a gyomor mindenemű betegségében.  
**A kolera veszély idejében** minden ember értesülve a koléráról, annak az elhárító eszközéről és a hozzá tartozó magyarázattal legyen ellátva; abból azt a megelőzést meríti, hogy van mód a kolera ellen is és hogy bizonyos fokig mindenki egy egyszerű használatlalt önmagát a megbetegedéstől megvédi.  
Vigyázni kell mindenképp a hiányzó emésztési változásra, székrekedésre és nevezetesen a bélhurtra. Az egészséges emésztést, rendes életmód mellett, kerülendő a nehezé emésztés és más az emésztésre káros hatású élelmiszerek elvezetését óvakodni kell, továbbá a gyomor megbetegedéstől, úgy mint mindenféle meghűléstől. Az egészséges emésztéshez az ósmert **E. Brády-féle Mariaczei gyomor-csepp**, melyet a batorító és erősítő hatást gyakorolnak a gyomorra, különösen elősegítik a Mariaczei gyomor-csepp étvágyváltozásnál és a gyomor bajoknál, mint házi szer, legjobbnak bizonyult. Kapható a gyógyszerüzletekben, úvegekben minden családunk, mint házi szer, legjobbnak bizonyult. Kapható a gyógyszerüzletekben, úvegekben.  
(Brády aláírásával kell ellátva lenni) használati utasítással együtt **40 és 70 krajczár** között.  
Debreczenben: **Mihályffy István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; Ér-Mihályffy István, Mátay István; Diószegen: Vaday Ignác, Hadházon: Farkas Ödön, Hosszu-Pályiban: Sárossy Imre, — Kabán: Horváth Kálmán** gyógyszerész uraknál.

812/1894. v. k. szám.

**Árverési hirdetmény.**

A debreczeni kir. bíróságnak 12752/1894. P. sz. végzése folytán közhírré tettik, miszerint Schiller György becsi kereskedő részére Mészáros József debreczeni lakostól 10 frt 85 kr. tőke, ennek 1894. évi mártius hó 9. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 13 frt 26 kr. perköltség erejéig 1894. évi augusztus hó 29-én délelőtti 9 órákor kezdetet veendő és csapó-utca elején, alperes üzletében megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legelőbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükséges esetén becsáron alól is el fognak adni. Debreczen, 1894. évi augusztus hó 13-án.

**Török Péter,**  
bir. kiküldött.

(343.)

**Meghívó.**

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár. f. évi augusztus 26-án d. e. 10 órákor a városháza nagytermében **rendkívüli közgyűlést** tart, melyre a pénztár megválasztott kiküldöttéi tisztelettel meghívotnak.

**TÁRGY:**

1. A nagyim. kereskedelemügyi miniszter ur 48596/1896. sz. leiratának előírás szerinti módosítása.
2. Az alapszabályok módosítása.

Debreczen 1894. augusztus 18.  
**Az igazgatóság.**

**EQUITABLE**  
**Egyesült államokbeli életbiztosító-társaság**  
**NEVYORKBAN.**

**Biztosítási átlag az 1893. év végén o. é. frt 2,331,331,442.—**  
**Uj üzlet az 1893. évben „ 513,200,567.—**  
**Vagyos az 1893. év végével „ 422,640,992.25**  
**Felesleg a kötvénybirtokosok számláján a 1893. év végével „ 80,916,875.82**

Az összes nyereség a biztosítottak között osztatik szét, anélkül, hogy a biztosítottak pótfizetések teljesítésével kötelezve lennének.

**Magyarországi igazgatóság: Budapest.**  
Elnök: **Kossuth Ferencz.** Igazgató: **BÁNÓ ÖDÖN.**  
**Hajdumegyei főügynökség: DEBRECZENBEN.**  
(Ideiglenesen): Miklós-utca 2081. sz. alatt.

**KEZTYŰ-GYÁR.**  
Dus raktár mindennemű glacié-, zerge-, szarvas-, öz-, kenguru- és svéd-KEZTYŰKBŐL.

**SÉRVKÖTŐK** ruggantából, valamint angol acél-rugókkal, a legújabb találmányok szerint.

**Testegyesítők (gradhalter)** a leghíresebb tanárok előírása szerint. **gummi göröcsér, harisnyák, légpárnák.** Dr. Martin-féle gummi pályák (fátsli), valamint mindenféle kötszerek. carbol-sublimat, Salyei stb.-féle Charpie-gyapok.

**irrigator, clystier és mindenféle eszközök,** vivő-eszközök, kocsimosó bőrök és szivacsok, valamint férfi fehéremű és divat-czikkék a lehető legjobb minőségben.

**Női mellfűzők (Mieder)** a legkitűnőbb szabásuak.

**KÁLNAI és TÁRSA** DEBRECZEN, főpiacz, a „Bika“ szállod. szemben. Megrendelések mérték szerint is a legpontosabban eszközöltetnek.

**Szarvasbőr nadrágok, lepedők, és párnák.**

**FOGL JÓZSEF LAJOS**  
Budapest  
**angol kerékpár gyári főraktár**  
varró és tamburir himzésű gépek főraktára.

„The Quadrant Cycle C. Birmingham“ gépek 250 frttól 380 frtig  
„Brennabor“ kitűnő szerkezetű uti gépek 250 „ 350 „  
továbbá „Fecske“ gépek a legújabb szerkezetű gyártmány teljes felszereléssel s jótállással **ára 160 forint.**

Singer, Weller, Wilson, Howe és karika hajócska varrógépek **27 forinttól feljebb.**

**Központi raktár és műhely VI. Andrassy-ut 48 sz. (Octogon.)**  
Debreczenben: az orsz. tanszerkiállításban.

**Előfizetési árak:**  
helyben, vagy postán küldve:  
Égész évre . . . . . 10 frt — kr.  
Félévre . . . . . 5 „ — „  
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „  
Egy hóra . . . . . 1 „ — „  
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közömbös szerkesztésbe Főter 1828-as. borszemébe küldendő.

**Előfizethető helyben:**  
Főter 1828. sz. alatt.  
K. Lajos könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

**A sztrájk és következmény**

Nincs még oly iparunk, melynek száma munkást foglalkoztathatna, annyira nyugati ország vagyunk, legalább a nyugat minden kelleit segíti sorba megjelölhetjük. A már nem ritka jelenség nálunk utóbb a fővárosi betűszedők sztrájkba a munkát és részben még ma nem telnek.

Ahol a bér munkások a munkát szemből külön osztálnak érdekeiket, ott gyakran megkísérlik a főmege, előre megbeszélve beszélte által magasabb munkabért, vagy sebb feltételeket elérni.

És igen bajos megállapítás, ily sztrájkok gyakrabban sztrájk vagy sikertelenek maradtak-e. A sztrájk, hogy éhezzenek, legkritikább esetben sztrájkolhat egy hónapnál, ellenben a munkások zonyos ideig élhet tőkéj ből és nál az győzedelmeskedik, aki bírja. Oly munkásünetelés, mely hétéln tovább tart, — rendszerint hiúsultnak tekinthető.

A párisi földmunkás-sztrájkban 25 napig tartott. Ez egész a számos sztrájkoló munkás közt mintegy 12,000 frank volt sztrájkos, úgy, hogy száma mindennemű nélkülözést szenved. Mindazáltal a munkások elhatározták, hogy a vállalkozók a köztöltést az egy órai munkáért 50 centimera megadták volna emelés körülbelül 10 százaléknál, de a munkásoknak köznapig kellett volna dolgozniuk veszteséget fedezték, mely a sztrájkból keletkezett.

Egy nemzetgazdász kiszámolta a sztrájkolókat átlag 5 százalékosra törekszenek. Egy hét a évnek majdnem két százaléka napig tart, az általa elérendő.

**A „DEBRECZEN“ TÁRSASÁG**

**Nagy András „gyenec**

Mikor Ferdinánd király követség csics püspök és Zey Ferencz, a főkapitánya — a fenyves portán a sztrájkosokat sztrájkosok nagyvezetőit így szólott hozzájuk:

— Bolondok vagytok édes némettel tartotok, mert bizony nektek jobban gyűlölt és nagyobb az, mint a török. Avagy nem sztrájk és pusztul a magyar s hogy fegyaszunk benneteket! Legyen és aljátok a hatalmas, győzedelmest s aztán ti egyfelől, mi meg a végünk a hitvány németek.

Hanem hát a jó tanács magyarok és lón továbbra is a nek, a nyugati civilizációnak a ségesen ontoita veret, pazarolva a hődottság sztrájkosok hazánépét sanyargató embertelen sztrájkot versenyt pusztítottak ország nemet pedig, hala fejében, nem gunkat, alkotmányos jogainkat, hnyit erőszakkal megtámadta, te badságunkban örökösen haragba a mit a török hódítás függelék ből még meghagyott, azt a földpet játszó becsi udvar önkényes gatta.

A mohácsi veszedelem ut egy új társadalmi osztály kelet magvát a török rablásai miatt lett emberek kepeztek. Az elleműve tette az ősi királyt, elszeg az utolsó igavonó barmot. Nem